

THE EFFECTS OF MARRIAGE ON PERSONAL RELATIONS BETWEEN SPOUSES

Viorica-Mihaela FRÎNTU
Lecturer PhD

Faculty of Educational Sciences, Law and Public Administration,
„Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu

ABSTRACT: *PERSONAL RELATIONS BETWEEN SPOUSES COMPRISE A VERY VAST FIELD. THE RULES OF FAMILY LAW REGULATE ONLY A PART OF THEM, WHICH THUS ACQUIRE A LEGAL CHARACTER. OTHER PERSONAL RELATIONSHIPS HAVE A MORAL CHARACTER.¹*

THE REGULATIONS REGARDING THE PERSONAL RIGHTS AND DUTIES OF THE SPOUSES ARE FOUND IN CHAPTER V "THE PERSONAL RIGHTS AND DUTIES OF THE SPOUSES" IN THE TITLE II OF THE BOOK II OF THE CIVIL CODE (ARTICLES 307-311 OF THE CIVIL CODE) AND CONTAIN SOME OF THEIR BASIC RIGHTS AND DUTIES, UNDERLYING MARRIAGE RELATIONSHIPS.²

KEYWORDS: CIVIL CODE, SPOUSES, DUTY OF MUTUAL RESPECT, DUTY OF MUTUAL MORAL SUPPORT, DUTY OF FIDELITY

1. Considerații generale privind relațiile personale dintre soți

Relațiile personale dintre soți constituie principalul conținut al raporturilor dintre aceștia, cărora li se subordonează și relațiile de natură patrimonială, raporturile patrimoniale aflându-se într-un raport de accesorialitate față de raporturile personale.³

Conținutul relațiilor personale dintre soți

Relațiile personale dintre soți cuprind un domeniu foarte vast. Normele dreptului familiei reglementează numai o parte dintre acestea, care dobândesc astfel un caracter juridic. Celelalte relații personale au un caracter moral.⁴

Reglementările care privesc drepturile și îndatoririle personale ale soților se regăsesc în Capitolul V „Drepturile și îndatoririle personale ale soților” din Titlul II al

---

¹ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *Dreptul familiei*, 3rd Edition, revised and updated, Universul Juridic Publishing House, Bucharest, 2017, p. 119.

² Ibidem.

³ T. Bodoașcă, *Dreptul familiei*, Editura All Beck, București, 2005, p. 115 apud D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 119.

⁴ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 119.

Cărții a II-a din Codul civil (art. 307-311 Cod civil) și cuprind câteva drepturi și îndatoriri fundamentale ale acestora, care stau la baza relațiilor de căsătorie.¹

Relațiile de familie presupun viața comună a celor doi soți, care se concretizează atât într-o permanentă interdependentă a acestora, cât și într-un anumit grad de independență a fiecăruia dintre ei, aflate într-un echilibru care să le confere posibilitatea împlinirii personale și profesionale.²

Egalitatea soților în relațiile lor personale

Soții au drepturi și obligații egale în ceea ce privește relațiile dintre ei și în exercițiul drepturilor și îndatoririlor părintești.³

Constituția României, republicată, prevede, în art. 48 alin. (1) că, familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Codul civil dispune în art. 258 alin. (1) că, familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora, precum și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea și educarea copiilor.

Potrivit prevederilor art. 308 Cod civil, ca o consecință a egalității dintre soți, aceștia hotărăsc de comun acord în tot ceea ce privește căsătoria.⁴ Astfel, în ceea ce privește luarea deciziilor, dacă legea nu prevede o anumită conduită, soții vor putea hotărî ei înșiși, optând de comun acord pentru soluția cea mai potrivită intereselor lor.⁵

Soluționarea neînțelegerilor dintre soți cu privire la relațiile personale

Acordul soților este necesar, în condițiile legii, pentru toate deciziile care privesc desfășurarea relațiilor personale dintre aceștia, creșterea și educarea copiilor, a administrării gospodăriei comune și a bunurilor pe care le dețin.⁶

Legea nu prevede ce se întâmplă în cazul în care soții nu cad de acord asupra unui act sau asupra unei măsuri care trebuie luată în decursul căsătoriei.⁷ *De lege lata*, în această situație soții nu se pot adresa instanței de tutelă pentru a decide privitor la orice neînțelegere între ei, astfel de neînțelegeri putând ajunge să constituie, eventual, motive de divorț.⁸

O excepție o constituie neînțelegerile care privesc creșterea și educarea copiilor minori din căsătorie. Aceasta a fost reglementată și anterior intrării în vigoare a Codului civil, în art. 36 alin. (8) din Legea nr. 272/2004, republicată, care prevede pentru cazul neînțelegerilor între părinți cu privire la exercițiul drepturilor sau la îndeplinirea

¹ Ibidem.

² Idem, p. 119-120.

³ A se vedea A. Gherghe, *Efectele căsătoriei cu privire la raporturile personale dintre soți*, în *Noul Cod civil. Studii și comentarii, vol. I, Cartea I și Cartea a II-a (art. 1-534)*, de M. Uliescu (coord.), M. Duțu, M. Uliescu, B. Pătrașcu, S. Neculaescu, I. Dojană, T. Țiclea, F. Pavel, R. Dimitriu, L. Uță, I. Boți, Gh. Buta, S. Angheni, I. Urs, S. Cristea, D. Dobrev, D. Lupașcu, C.-M. Crăciunescu, A. Gherghe, C. Jora, M.G. Berindei, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 705. D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 120.

⁴ I.D. Romoșan, *Dreptul familiei*, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 87.

⁵ A. Gherghe, *op. cit.*, p. 706.

⁶ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 120

⁷ I.P. Filipescu, A.I. Filipescu, *Tratat de dreptul familiei*, Ediția a VIII-a, revăzută și completată, Editura Universul Juridic, București, 2006, p. 51. D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 121.

⁸ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 121.

îndatoririlor părintești că instanța judecătorească, după ascultarea ambilor părinți, poate hotărî potrivit interesului superior al copilului.¹

Codul civil a preluat aceste dispoziții legale, intensificând protecția interesului superior al copilului. Astfel, prin art. 265 Cod civil, legea stabilește competența instanței de tutelă cu privire la toate măsurile date în competența instanței judecătorești și toate litigiile privind aplicarea Cărtii a II-a, „Despre familie”, precum și cu privire la măsurile de ocrotire a copilului prevăzute în legi speciale.²

2. Drepturile și îndatoririle (obligațiile) personale ale soților

În mod tradițional, legislația, doctrina și jurisprudența fac vorbire, cu predilecție, despre „îndatoriri” sau „obligații” ale soților atât în privința relațiilor personale, cât și a celor patrimoniale. Corelativ acestora există, în chip firesc, „drepturile” soților.³

Îndatoririle personale ale soților

a) Îndatorirea de respect

Soții își datorează respect⁴ reciproc, adică trebuie să manifeste deferență, să se stimeze unul pe celălalt. Manifestările nepotrivite, jignitoare, ofensatoare ale unuia dintre soți față de celălalt pot constitui motive de divorț, climatul propice familiei fiind unul de înțelegere, respect reciproc, comunicare și armonie.⁵

b) Îndatorirea de fidelitate

Îndatorirea de fidelitate a soților este prevăzută de art. 309 alin. (1) teza a doua Cod civil.

Această îndatorire constă în abținerea soților de a avea relații sexuale cu alte persoane.⁶

Facem precizarea că dispozițiile art. 304 Cod penal, care incriminau infracțiunea de adulter, au fost abrogate prin art. I pct. 65 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal.⁷ Finalmente, în prezent, adulterul este sancționat numai în planul dreptului familiei. Adulterul constituie, pentru soțul inocent, un motiv temeinic de divorț din culpa exclusivă a soțului adulterin.⁸

c) Îndatorirea de sprijin moral reciproc

Potrivit art. 309 alin. (1) teza a treia Cod civil, soții își datorează reciproc sprijin moral. Doctrina a evidențiat că această îndatorire constă, de exemplu, în îngrijirile cu caracter personal pe care unul din soți trebuie să le dea celuilalt, dacă vârsta, starea sănătății sau infirmitatea acestuia le-ar cere.⁹ De asemenea, sprijinul moral se poate

¹ Ibidem.

² Ibidem.

³ Idem, p. 122.

⁴ Art. 309 alin. (1) teza întâi Cod civil.

⁵ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 125.

⁶ A se vedea T. Bodoașcă, *Dreptul familiei*, Ediția a 3-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 94. D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 125.

⁷ Legea nr. 278/2006 a fost publicată în M. Of. nr. 601 din 12 iulie 2006.

⁸ T. Bodoașcă, 2015, *op. cit.*, p. 94.

⁹ T. Ionașcu, I. Christian, M. Eliescu, V. Economu, Y. Eminescu, M.I. Eremia, V. Georgescu, I. Rucăreanu, *Căsătoria în dreptul R.P.R.*, Ed. Academiei R.P.R., Institutul de Cercetări Juridice, București, 1964, p. 150 apud A. Gherghe, *op. cit.*, p. 709.

manifesta și sub alte forme cum ar fi, de exemplu, susținerea și încurajarea celuilalt soț în depășirea unei situații dificile sau critice ori stimularea reciprocă în activitățile lor profesionale și familiale.¹

Îndatorirea de sprijin moral reciproc are ca fundament solidaritatea soților, în toate împrejurările, pentru a putea depăși greutățile sporite ale vieții.²

Neîndeplinirea îndatoririi de sprijin moral poate constitui motiv de divorț, dar poate îmbrăca și forma contravenției prevăzută de art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991, republicată, sau chiar a infracțiunii de abandon de familie.³

d) Îndatorirea de coabitare

Finalitatea relațiilor dintre soți impune obligația lor de a locui împreună. Această îndatorire rezultă din regula emisă în dispozițiile art. 309 alin. (2) Cod civil, pentru ca în finalul acestui articol să fie prevăzut faptul că, pentru motive temeinice, soții pot hotărî să locuiască separat.⁴

Refuzul unuia dintre soți de a locui împreună cu celălalt soț, deși nu există motive temeinice pentru separarea locuințelor, poate duce la desfacerea căsătoriei.⁵

Indiferent însă de faptul că locuiesc sau nu împreună, soții au îndatorirea de a conviețui, adică de a gospodări împreună și de a avea o locuință și o gospodărie a familiei. O dovadă în acest sens o constituie dispozițiile legii privind contribuția la cheltuielile căsătoriei, care impun efortul comun al soților în susținerea gospodăriei familiale, precum și dispozițiile legale privind protecția locuinței familiei.⁶

Posibilitatea luării unor măsuri care să separe pe cei doi soți există doar pentru situații speciale și este limitată în timp.⁷

Astfel, în cazurile în care unul dintre soți exercită acte de violență împotriva celuilalt, punându-i în pericol prin acestea, lui sau copiilor, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea, instanța poate emite, la cererea victimei, un ordin de protecție în scopul înlăturării stării de pericol, prin care să dispună, cu caracter provizoriu anumite măsuri împotriva agresorului, reprezentând obligații sau interdicții, a căror durată nu poate depăși 6 luni.⁸ Printre aceste măsuri se numără: evacuarea temporară a agresorului din

---

¹ A. Gherghe, *op. cit.*, p. 709.

² Ibidem.

³ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 126. Conform art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în M. Of. [nr. 96 din 7 februarie 2014](#): „Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni: ... 28) alungarea din locuința comună a soțului sau soției, a copiilor, precum și a oricărei alte persoane aflate în întreținere”. Art. 378 alin. (1) lit. a) Cod penal în vigoare sancționează părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor a celui îndreptățit la întreținere, de către cel obligat la întreținere, expunându-l la suferințe fizice sau morale.

⁴ O. Ghiță, R.G. Albăstroiu, *Dreptul familiei. Regimuri matrimoniale. Sinteze. Teste grilă*, Editura Hamangiu, București, 2013, p. 61.

⁵ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 126.

⁶ A se vedea art. 321 și urm. Cod civil. D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 126-127.

⁷ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 127.

⁸ Ibidem. A se vedea Capitolul IV- Ordinul de protecție (art. 23-35) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în M. Of. nr. 205 din 24 martie 2014, cu modificările ulterioare.

locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate; limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima; obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate; interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic; interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima.¹

e) Îndatorirea conjugală

Această obligație – având ca obiect relațiile intime între soți – este distinctă de obligația de a locui împreună și există indiferent dacă soții au sau nu o locuință comună.²

Deși nu este expres prevăzută de lege, aceasta constituie modul de realizare a procreației, care reprezintă unul dintre fundamentele familiei și justifică existența obligației de fidelitate a soților. Drept urmare, refuzul nejustificat al unuia dintre soți de a-și îndeplini obligația conjugală poate conduce la desfacerea căsătoriei.³

f) Îndatorirea soților privitoare la nume

În cadrul formalităților necesare pentru încheierea căsătoriei, potrivit art. 281 alin. (1) Cod civil, viitorii soți vor menționa în declarația de căsătorie numele de familie pe care îl vor purta în timpul căsătoriei.⁴

Conform art. 282 Cod civil, la încheierea căsătoriei, viitorii soți pot conveni să își păstreze numele dinaintea căsătoriei, să ia numele oricărui dintre ei sau numele lor reunite. De asemenea, un soț poate să își păstreze numele de dinaintea căsătoriei, iar celălalt să poarte numele lor reunite.

Așadar, în ceea ce privește numele de căsătorie, viitorii soți trebuie să opteze pentru una din variantele limitativ prevăzute prin art. 282 Cod civil: fie pentru nume de familie diferite prin păstrarea, de către fiecare dintre soți, a numelui purtat înainte de încheierea acestei căsătorii, fie pentru un nume de familie comun care poate fi al unuia dintre soți sau numele lor reunite, fie pentru o variantă intermediară, anume ca unul dintre soți să-și păstreze numele dinaintea căsătoriei, iar celălalt să poarte numele lor reunite. Alegerea se va face ținând seama de numele de familie actual al fiecăruia dintre viitorii soți, fără să intereseze modul sau momentul în care a fost acesta dobândit ori stabilit, modificat ori schimbat potrivit distincțiilor din art. 84-85 Cod civil⁵.

Potrivit art. 311 alin. (1) Cod civil, soții sunt obligați să poarte numele declarat la încheierea căsătoriei. În alin. (2) al aceluiași articol se prevede că dacă soții au convenit să poarte în timpul căsătoriei un nume comun și l-au declarat potrivit dispozițiilor art. 281, unul dintre soți nu poate cere schimbarea acestui nume pe cale administrativă decât cu consimțământul celuilalt soț.

---

¹ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 127.

² M. Avram, *Drept civil. Familia*, Editura Hamangiu, București, 2013, p. 76.

³ A. Pricopi, *Dreptul familiei*, Ed. Lumina Lex, București, 2004, p. 64 apud D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 127.

⁴ A. Gherghe, *op. cit.*, p. 711.

⁵ E. Florian, *Dreptul familiei*, Ediția a 4-a, Editura C.H. Beck, București, 2011, p. 37.

Prin urmare, această obligație presupune că, dacă soții au dobândit un nume comun prin căsătorie, niciunul dintre ei nu poate – fără consimțământul expres al celuilalt soț – să își schimbe acest nume comun prin procedura administrativă prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 41/2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice.¹ În acest sens, Ordonanța Guvernului nr. 41/2003, în art. 9, prevede că, în cazul în care soții s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume de familie comun, pentru schimbarea acestuia este necesar consimțământul celuilalt soț [alin. (1)]. Schimbarea numelui de familie al unuia dintre soți nu are efect asupra numelui de familie al celuilalt soț [alin. (2)].

Conform art. 473 alin. (4) din Codul civil, în cazul adopției unei persoane căsătorite, care poartă un nume comun cu celălalt soț, soțul adoptat poate lua numele adoptatorului, cu consimțământul celuilalt soț, dat în fața instanței care încuviințează adopția.

Dacă soții au nume de familie diferite, schimbarea pe cale administrativă a numelui unuia dintre soți sau modificarea numelui prin efectul adopției are loc fără a fi necesar consimțământul celuilalt soț.²

3. Corelația dintre drepturile și îndatoririle personale ale soților, libertatea individuală a acestora

Obligațiile cu caracter personal impuse soților nu pot restrânge afirmarea personalității lor.³

Viața în comun face necesară luarea a numeroase decizii care privesc traiul zilnic, creșterea și educarea copiilor, gospodăria familiei. Potrivit art. 308 Cod civil, în tot ce privește căsătoria soții hotărăsc împreună, de comun acord. Prin urmare, niciunul dintre soți nu poate decide, fără consultarea celuilalt, cu privire la problemele de interes comun care privesc bunul mers al vieții de familie.⁴

Cu toate acestea, fiecare dintre soți se bucură, potrivit legii, de independență în domeniul vieții sale personale.⁵

De exemplu, căsătoria nu poate afecta regulile ce protejează integritatea psihică și fizică a soților. De aceea, fiecare soț va decide în privința propriei sănătăți, pentru că fiecare persoană dispune liber de propriul său corp, iar dreptul la viață este un drept fundamental. Se impune însă o precizare: cu privire la anumite aspecte, operează principiul deciziei comune. Spre exemplu, soția nu poate să decidă întreruperea cursului sarcinii, cu excepția situației în care aceasta se impune din motive medicale, fecundarea artificială sau adoptarea unui copil fără acordul soțului.⁶

---

¹ A se vedea M. Avram, *op. cit.*, p. 76. Ordonanța Guvernului nr. 41/2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice publicată în M. Of. nr. 68 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2003 publicată în M. Of. nr. 510 din 15 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

² E. Florian, *op. cit.*, p. 79.

³ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 128.

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem.

⁶ A se vedea D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 128.

Aceste reguli se aplică și în privința drepturilor personalității, cum sunt: dreptul la onoare, dreptul la imagine sau dreptul la intimitate.¹

Codul civil cuprinde și dispoziții speciale privind independența soților, prevăzând interdicerea cenzurării corespondenței, a relațiilor sociale sau a alegerii profesiei celuilalt soț.² Prin urmare, fiecare dintre soți are dreptul să-și aleagă liber profesia pe care dorește să o exercite, dispunând, în condițiile legii, de veniturile încasate, cu respectarea obligațiilor ce-i revin privind cheltuielile căsătoriei. De asemenea, oricare dintre soți poate să decidă singur schimbarea propriei profesii, renunțarea la exercitarea ei ori desfășurarea oricărei alte activități legate de aceasta.³

Totodată, fiecare dintre soți are libertatea sentimentelor și opiniilor artistice, literare, sportive, politice, sindicale, religioase sau de altă natură, sub condiția, ca manifestarea acestora să nu afecteze interesele căsătoriei.⁴

Niciunul dintre soți nu este îndrituit să exercite controlul asupra corespondenței și relațiilor sociale ale celuilalt soț.⁵

---

¹ A Corhan, *Dreptul familiei. Teorie și practică*, ed. a 2-a, revăzută și completată, Ed. Lumina Lex, București, 2009, p. 96 apud D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 128.

² D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 128. Art. 310 Cod civil: „Un soț nu are dreptul să cenzureze corespondența, relațiile sociale sau alegerea profesiei celuilalt soț.”

³ D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *op. cit.*, p. 123.

⁴ Idem, p. 128.

⁵ Idem, p. 123.

Bibliografie

1. Avram M., *Drept civil. Familia*, Editura Hamangiu, București, 2013;
2. Bodoașcă T., *Dreptul familiei*, Ediția a 3-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2015;
3. Filipescu I.P., Filipescu A.I., *Tratat de dreptul familiei*, Ediția a VIII-a, revăzută și completată, Editura Universul Juridic, București, 2006;
4. Florian E., *Dreptul familiei*, Ediția a 4-a, Editura C.H. Beck, București, 2011;
5. Ghiță O., Albăstroiu R.G., *Dreptul familiei. Regimuri matrimoniale. Sinteze. Teste grilă*, Editura Hamangiu, București, 2013;
6. Lupașcu D., Crăciunescu C.M., *Dreptul familiei*, Ediția a 3-a, emendată și actualizată, Editura Universul Juridic, București, 2017;
7. Romoșan I.D., *Dreptul familiei*, Editura Universul Juridic, București, 2012;
8. Uliescu M. (coord.), Duțu M., Uliescu M., Pătrașcu B., Neculaescu S., Dojană I., Țiclea T., Pavel F., Dimitriu R., Uță L., Boți I., Buta Gh., Angheni S., Urs I., Cristea S., Dobrev D., Lupașcu D., Crăciunescu C.-M., Gherghe A., Jora C., Berindei M.G., *Noul Cod civil. Studii și comentarii, vol. I, Cartea I și Cartea a II-a (art. 1-534)*, Editura Universul Juridic, București, 2012;